

ÅRSMØDE 2010: generalforsamling 13. november 2010
FORMANDENS ÅBNE MUNDTLIGE BERETNING

Indledning

Jeg er en glad mand - det næste lille stykke tid vil jeg bruge til at fortælle hvorfor.

Kiropraktorerne i spil - sådan lyder titlen på vores splinternye målprogram. Kort sagt betyder titlen, at vi som profession vil mere i samspil med det danske sundhedsvæsen: Vi vil sænke paraderne og for alvor spille med på sundhedsvæsenets banehalvdel.

Det er et af vores fineste resultater, at vi i 2010 fik formuleret denne fremtidige strategi om mere samspil i et nyt målprogram; men - som det vil fremgå - er vi allerede tyvstartet.

De andre store resultater, vi har præsteret her i 2010, understøtter nemlig på flotteste vis målprogrammet. Det gælder den perspektivrige overenskomst, vi fik forhandlet os frem til med regionerne, og det gælder den nye hjemmeside med det multifunktionelle medlemsforum. Det vender jeg tilbage til. Først vil jeg uddybe, hvordan og hvorfor vi vil i spil.

Nye mål

Kiropraktorerne i spil beskriver ikke bare en retning - men også konkrete mål for, hvordan professionen vil indtage en mere proaktiv position i sundhedsvæsenet. Vi kan og vil gøre endnu mere nytte. Vi kan kun se gode grunde til, at kiropraktik inddrages mere i det fælles arbejde med at finde løsninger på sundhedsvæsenets udfordringer. Udfordringer, som består af flere kroniske patienter, flere ældre, øgede krav om kvalitet, specialisering og sammenhængende patientforløb, lægemangel, opgaveglidning og trængt økonomi. Ja, blot for at nævne et par eksempler.

At komme mere i spil kræver, at vi bliver mere synkrone med spillereglerne i det danske sundhedsvæsen; det er spilleregler centreret omkring dokumentation, standardisering, fleksibilitet og udvikling. Målprogrammet beskriver aktiviteter, som sigter på at geare vores profession til at spille efter disse regler.

Målprogrammet har været halvandet år undervejs og er et resultat af en grundig proces med professionel assistance fra et rådgivende konsulentfirma.

Processen har været fokuseret på strategi, medlemsinddragelse og viden, og den har kastet meget mere af sig end blot selve målformuleringerne. Vi har også fået en række analyser og undersøgelser med os. Særlig betydningsfuld var en politisk stakeholderanalyse, som viste, hvordan centrale aktører opfatter professionen, og hvilken vej, de politiske vinde blæser omkring foreningen.

Analysen viste, at der var flere uudnyttede muligheder for samspil og alliancer, end vi måske har troet. Foreningen roses for at være en stærk forening medlemstallet taget i betragtning, men får dog på puklen for at være for usynlig. Stakeholderne beskriver kiropraktorerne som dygtige, men også som 'lonely riders', der har størst interesse i at passe egen butik. Desuden udtrykte stakeholderne usikkerhed om kvaliteten af den behandling, der foregår i kiropraktorklinikkerne samlet set. De savner kliniske retningslinjer for det, der foregår i behandlingen og mere dokumentation for indsats og virkning. Det blev eksplicit nævnt af flere som årsag til, at man er tilbageholdende med at give nye rettigheder og indgå nærmere samarbejde med kiropraktorerne. Dette kan vi naturligvis ikke sidde overhørigt, og det er derfor et gennemgående

tema i *Kiropraktorerne i spil*.

Målprogrammet er opdelt i fem temaer: Fortsat fokus på forskning & uddannelse, Synlig kvalitet, Mere samarbejde & kommunikation, Integration med det øvrige sundhedsvæsen og Klar identitet.

Forskning & uddannelse

Målene vedrørende forskning & uddannelse handler om, at vi skal konsolidere opblomstringen af kiropraktik som et evidens- og forskningsbaseret klinisk fagområde. Denne proces har været og er fortsat en forudsætning for fagets udvikling.

Vi vil fortsat sikre forskning inden for vores område - også gerne den tværfaglige. Dette skal ske ved at understøtte og styrke det enestående forskningsmiljø, vi allerede har. Vi vil også hjælpe til med at rekruttere flere kiropraktorer og klinikker til at deltage i forskningsaktiviteter. Desuden vil vi udarbejde en langsigtet plan for vores forskningsfond, Kiropraktorfondens. Men også afsøge muligheder for, at andre finansieringskilder bidrager til processen.

På efteruddannelsesområdet vil vi gerne øge deltagelsen. I dag deltager godt halvdelen af medlemmerne årligt i efteruddannelse ved NIKKB. Vi vil have fat i dem, der ikke kommer af sted. Vi vil derfor afprøve en model for obligatorisk efteruddannelse.

Sidst, men ikke mindst vil vi styrke synergien mellem den kiropraktiske virkelighed og den nye viden. Dette skal ske ved at knytte forskningen tættere til den kliniske praksis, så den ny viden gøres operationel.

Synlig kvalitet

Målene i temaet 'Synlig kvalitet' handler om kvalitetssikring. Det er essentielt for professionen, at vi sætter ind med egne initiativer. Vi vil tage initiativ til, at der bliver udarbejdet kliniske retningslinjer. Vi vil sætte turbo på at videreudvikle vores succesfulde lænderygprojekt, NIP-kiropraktik, som implementerer Det Nationale Indikatorprojekts målemetode i kiropraktorpraksis. Metoden, som er en af grundpillerne i Den Danske Kvalitetsmodel, har vist sig at være velegnet til at sikre kvaliteten af vores behandling.

Men herudover vil vi udvikle vores egen kvalitetserklæring. Den skal beskrive, hvad en patient kan forvente ved et besøg i en hvilken som helst kiropraktorklinik. Det er tanken, at hver enkelt klinik kan tilslutte sig erklæringen og brande sig med, at klinikken følger visse kvalitetsstandarder.

Med disse tiltag vil vi vise omverdenen, at der er standarder for, hvad der foregår i kiropraktorklinikkerne - vi ved, hvad vi gør, og hvorfor vi gør det.

Samarbejde & kommunikation

Samarbejde & kommunikation er et selvstændigt tema i målprogrammet. Målene her kredser om, at vi ikke blot skal igangsætte tværfagligt samarbejde, men aktivt og tydeligt gå i front, hvor det er til gavn for borgerne, at vores kompetencer anvendes.

Vi vil fremme tværfaglige praksisformer, sundhedscentre med kiropraktorer og klinikfællesskaber generelt.

Det kræver, at foreningen anlægger en mere udadvendt profil og bruger flere kræfter på at invitere til øget samarbejde med andre organisationer i spørgsmål af fælles interesse. Vi vil

derfor opprioritere samarbejde og dialog med andre organisationer. Men det kræver også en indsats af den enkelte kiropraktor. Vi vil gerne klæde kiropraktorklinikkerne på til at kunne indgå flere samarbejder lokalt, ikke mindst med de praktiserende læger.

Indsatsen skal bakkes op af IT, som fremmer tværfaglig og tværsektoriel kommunikation, men processen kræver også, at vi skaffer dokumentation. Vi skal have sat projekter i gang, som tilvejebringer økonomiske fakta om, hvor og hvordan kiropraktorkompetencer gør bedst nytte. Hvis der er et sprog, det politiske system forstår, så er det – "det økonomiske".

Integration med det øvrige sundhedsvæsen

De tre temaer, jeg har været igennem, handler om forudsætninger for, at vi kan komme mere i spil. Det fjerde tema 'Integration med det øvrige sundhedsvæsen' går i dybden med selve integrationsprojektet.

Vi mener, det er til fælles gavn – ikke mindst for patienterne - at vi bliver en mere central figur i primærsektoren: Kiropraktoren skal være et mere naturligt valg for flere patienter med problemer relateret til bevægeapparatet. Her ligger den primære integrationsopgave.

Vi vil først og fremmest søge mere samarbejde med de praktiserende læger. Sammen med dem vil vi bl.a. udvikle det, vi kalder en henvisningsplatform, så den praktiserende læge får nemmere ved at anbefale deres patienter at gå til kiropraktor.

Vi vil have flere kiropraktorer på hospitalerne – på den rigtige side af skranken så at sige. Der skal arbejdes for, at der ansættes flere hospitalskiiropraktorer, og vi vil arbejde for, at der godkendes en specialuddannelse for hospitalskiiropraktorer. Vi har jo i en årrække arbejdet på at udvikle en videreuddannelse, der kan få vores kompetencer mere i spil i sekundærsektoren. Her i sommer startede endelig et pilotprojekt i Region Syddanmark. Det udgår fra Rygcenter Syddanmark og skal gøre erfaringer med et 5-årigt uddannelsesforløb bygget op efter strukturen fra speciallægeuddannelserne. Tanken er, at kiropraktorerne kompetencer kan opkvalificeres i forhold til de særlige forhold, som gør sig gældende i sekundærsektoren.

Et af de andre områder, hvor vi ved, vi kan gøre mere nytte, er inden for billeddiagnostikken. Derfor vil vi opruste denne kernekompetence. Vi vil arbejde for, at alle kiropraktorklinikker kan henvise til udvidet billeddiagnostisk udredning, at flere klinikker kan tilbyde ultralydsundersøgelser og, at endnu flere kiropraktorklinikker kan udveksle billeder digitalt.

Der er også andre områder end billeddiagnostik, hvor vi ved, at vi kan komme mere spil, men vi mangler at formulere det præcist. Især indenfor områder som fx forebyggelse, rehabilitering og arbejdsfastholdelse. Her skal vi nøje overveje og beskrive, hvad det er realistisk at byde ind med. Men også vurdere, hvilke efter- eller videreuddannelsesinitiativer, som skal gøre det muligt.

Klar identitet

Vores opgaveportefølje udvides og grænsefladerne til andre sundhedsgrupper er under forandring. Der er derfor behov for et fast udgangspunkt, en viden om os selv, som vi kan fundere alt det nye ovenpå. Det sidste tema om 'Klar identitet' handler derfor om, at kiropraktoridentiteten skal sættes under lup. Vi vil facilitere en afklaring af vores identitet.

En mere afklaret identitet er også første skridt mod en solidt funderet brandingstrategi, der kan hjælpe os med at komme vel i mål med *Kiropraktorene i spil*.

Nye mål, men ikke kursskifte

Vi tror på *Kiropraktorerne i spil*. Det er stærkt forankret blandt jer medlemmer, og det bygger på viden om det sundhedspolitiske klima.

Det var vores topprioritet, at de nye mål blev undfanget i tæt samspil med medlemmernes stemme. Det er udviklet af en 11-mand stor arbejdsgruppe med en stor beskæftigelsesmæssig og geografisk bredde. Gruppen har sørget for, at målprogrammet blev funderet på strategisk analyse, dybdegående debatter og ikke mindst konkret viden.

Et meget højt antal af jer har engageret deltaget i de debatter og topmøder, som *Kiropraktorerne i spil* er formuleret på baggrund af. Ja, mange af jer vil ligefrem kunne genkende jeres input helt ned på ordniveau. Ikke mange organisationer kan prale med at have et målprogram forankret så konkret og nært i medlemskaren.

Til jer, der måske sidder tilbage med følelse af usikkerhed omkring de mange og fine ord, synes jeg, det er værd at understrege, at der ikke er tale om et kursskifte i forhold til tidligere. Snarere et blandingsprodukt mellem en vision og en handlingsplan, som bygger smukt videre på de sidste 20-25 års udvikling i den danske kiropraktorprofession.

Ny praksisoverenskomst

Som jeg nævnte i min indledning, opnåede vi i 2010 andre store resultater, som understøtter målprogrammet.

Først og fremmest er der den ny landsoverenskomst for kiropraktik, som trådte i kraft 1. oktober.

Som jeg fortalte fra talerstolen sidste år, fandt bestyrelsen ikke behov for gennemgribende ændringer af overenskomsten. I stedet satsede vi på målrettede forbedringer. Vi var jo heller ikke blinde for, at de samfundsøkonomiske vilkår for overenskomstforhandlingerne var yderst kritiske.

Aftalen endte også med at blive indgået inden for en uændret økonomisk ramme. Faktisk viste det sig, at vi måtte kæmpe hårdt for at sikre fremdrift trods alt. Vi valgte dels at genanvende midler til en ny ydelse, dels at henføre en række engangsmidler til finansiering fra Kiropraktor-fonden.

Inden for det billeddiagnostiske område lykkedes det med overenskomsten næsten at overhale målprogrammet indenom på flere områder.

Hvis kiropraktorer skal positioneres som andet end terapeuter, er det afgørende, at vores diagnostiske muligheder udvides. Her er billeddiagnostikken af hel vital betydning. Det var derfor meget tilfredsstillende, at de sidste tre års til tider frustrerende diskussioner i Moderniseringsudvalget kunne krones med en meget perspektivrig billeddiagnostisk aftale.

Vi har fået diagnostisk ultralyd som en ny ydelse. Vi har fået fremmet muligheden for, at alle kiropraktorer kan få ret til at henvise til CT- og MR-skanninger. Vi fortsætter med at understøtte digitaliseringen af klinikkernes røntgenanlæg, og aftalen understøtter også vores progressive fælles billedserver KirPACS. Vi har desuden fået klare regler, som sikrer patienten et ensartet tilbud, når klinikker samarbejder om røntgenanlæg. Sidst, men ikke mindst får vi udviklet kliniske retningslinjer på det billeddiagnostiske område.

Med overenskomsten har vi altså både cementeret og sikret kiropraktorernes billeddiagnostiske muligheder.

Kvalitet har også været en del af aftalen. Der skal lægges en fælles strategi. Regionerne er ikke helt så langt, som de selv kunne ønske, men er på trapperne med en samlet kvalitetsstrategi for hele praksissektoren. Vi har aftalt, at vi derefter sætter os ned og drøfter, hvordan vi sikrer, at kiropraktorerne tænkes med.

På vores side af bordet forbereder vi os ved at samle de kræfter, som arbejder med kvalitets sikring. Vi vil afholde et seminar med relevante aktører – interne såvel som eksterne. Her skal vi koordinere vores engagement og den videre proces.

Der skal også gøres en indsats for mere sammenhængende patientforløb. Det er aftalt med regionerne, at kommunikation mellem kiropraktorerne og de praktiserende læger sættes i system.

Arbejdet afventer, at de praktiserende læger bliver færdige med deres overenskomstforhandlinger. Jeg havde et møde med formand Henrik Dibbern i april måned og havde en meget konstruktiv forberedende snak med ham. Vi var mere enige, end jeg havde troet på forhånd, så jeg er fuld af forventning om, at vi vil finde en udbytterig og fornuftig løsning for alle parter.

Den sidste del af overenskomstens resultater, jeg vil omtale, går så godt i spænd med målprogrammet, at det næsten er uhyggeligt. Det er nemlig aftalt, at vi skal drøfte kiropraktorernes roller og opgaver i fremtidens sundhedsvæsen sammen med regionerne.

Regionerne er i gang med at gøre sig sine tanker om deres ønsker til vores roller og opgaver. De forventer at være færdige i sommeren 2011, hvorefter vi så kan mødes med dem og drøfte fælles strategier og anbefalinger. Vi har jo vores målprogram, som sætter retning for, hvordan vi ser udviklingen de næste fem år. Dét vil være vores diskussionsoplæg.

Vi har naturligvis måttet indgå en række kompromiser undervejs i forhandlingerne, ligesom vi på et enkelt område, nemlig vedrørende udvikling af den kiropraktiske kapacitet, har haft så modsatrettede synspunkter, at vi ikke engang kunne blive enige om en blød formulering.

Her tyder det heldigvis på, at det regionale samarbejde henter nogle resultater hjem, både med generationsskifteaftaler og nye ydernumre rundt omkring. Jeg håber, at vi ad den vej sikrer – om end noget langsommere, end vi kunne ønske – at alle, der ønsker at praktisere under overenskomstens rammer, kan vælge at gøre det.

WEB

En tredje stor bedrift i 2010 er lanceringen af den nye webplatform. Den består af en ny, flot hjemmeside og det udbyggede medlemsforum, *DKF Forum*, som ikke står tilbage for Facebook. Den nye web skal nævnes særligt, fordi den også understøtter *Kiropraktorerne I spil*.

Den åbne del af hjemmesiden har fået et indbydende udseende, nyt indhold og nye funktioner, som alle er målrettet formidling af viden og vejledning. Den er en uundværlig platform for en mere udadvendt og opsøgende strategi.

Den lukkede del, *DKF Forum*, understøtter videndeling, kollegial sparring og debat - helt nødvendige elementer i en proces, hvor vi som profession i højere grad skal koordinere vores indsatser og udvikle os.

Vi lancerede DKF Forum efter sommerferien, og hver tredje af jer medlemmer har aktiveret jeres profil. Vi kan også se, at mange af jer har taget de nye funktioner til jer. I har taget initiativ til at få oprettet en række interesseklubber, fx for kiropraktorer, der interesserer sig særligt for idrætskiropraktik. Flere af jer har også oprettet blogindlæg med alt lige fra debatindlæg til viden eller nyheder. Det er så godt at se, at I tager mulighederne til jer.

Jeg vil ikke komme ind på flere detaljer om webben, for den skal ses og prøves, og det er der mulighed for ude på sekretariatsstanden, hvor I kan få en introduktion, få hjælp til at aktivere jeres profil og se på alle mulighederne i kiropraktordelen af cyberspace.

Jeg vil nu afslutningsvist fremhæve nogle aktiviteter udsprunget af Kiropraktorfonden, for de er også med til at bære professionen fremad.

Efteruddannelseskompensation

I fonden har vi været med til at etablere et forsøg med kompensation til kiropraktoreres deltagelse i efteruddannelse på NIKKB. De næste tre år har alle kiropraktorer en efteruddannelseskonto på 6000 kr. årligt. Fra kontoen kan udbetales penge til delvis kompensation af det tab, der følger ved deltagelse i kurser på hverdage.

Forsøget er iværksat for at få mere efteruddannelse. En undersøgelse viste, at kiropraktorer ikke ønsker, at efteruddannelse skal gå ud over tid til familie og venner. Derfor ville vi skabe en model, som gør det muligt i højere grad at placere kurser på hverdage. Om tre år kan vi se, om denne kompensationsordning øger efteruddannelsesaktiviteterne.

Internationale stipendier

Kiropraktorfonden har også etableret et forskningsstipendium til udenlandske forskere. Stipendierne gælder til postgraduat forskeruddannelse i Danmark og er etableret for at tiltrække udenlandsk forskerkapacitet. Vi har de senere år set, at det har været vanskeligt at rekruttere danske forskere til projekter. Det er uhyre vigtigt, at vi hele tiden holder momentum i forskermiljøet, og at der til stadighed er en kritisk masse, som fylder noget. Det forventes, at forskerne tillige har midler med hjemmefra. Den første modtager af stipendiet er norske Ellen Årtung, som bliver tilknyttet NIKKB og SDU.

Eksterne taksigelser

Her til slut vil jeg gerne takke samarbejdspartnere for et godt samarbejde i 2010.

Vi har jo mødtes en del med regionerne i løbet af året, og jeg må sige, at selvom vi ikke altid er enige, så er vores dialog altid konstruktiv og fremadrettet. Så tak til jer for et godt frugtbart samarbejde. Vi får også rig lejlighed til at mødes i den kommende tid.

På den faglige bane har vi igen i år haft et udbytterigt samarbejde med Sundhedsstyrelsen – også selvom vi nu og da har haft uoverensstemmelser. De faglige miljøer omkring kiropraktoruddannelsen på SDU og Rygcenter Syddanmark har vi også haft et glimrende samarbejde med. Jeg vil gerne takke for det og for jeres fremragende arbejde, som vores profession i den grad profiterer af.

Sidst, men ikke mindst vil jeg takke Nordisk Institut for Kiropraktik og Klinisk Biomekanik, Dansk Selskab for Kiropraktik og Klinisk Biomekanik samt Kiropraktik og Sundhed, som igen i år har gjort en uundværlig indsats for professionen!

Afslutning

Som min tale har vist, er der ikke andet end gode grunde til at få os mere i spil. Derfor er jeg en glad mand.

Men de resultater, vi selv har præsteret i årets løb, gør det ikke alene. Det kræver fortsat et stort stykke arbejde af foreningen, før de produkter vi har frembragt, folder sig ud i fuldt flor.

Vi skal bl.a. have vores eksterne interessenter til at se, hvad de får ud af at spille mere sammen med os. Vi får allerede signaler fra regionerne. Vi bliver allerede budt op til dans, og oplever også flere steder, at invitationen følges op.

Vi skal som profession sammen - men ikke mindst hver for sig - geares til at virke på en lidt anden måde end mange af os har været vant til.

Der vil være nye rutiner, vi skal tilegnes os, og gamle måder at virke på, som skal udfases.

Der vil være nye forpligtende samarbejder, vi skal indgå i.

Kierkegaard sagde: Alle vil udvikling, men ingen vil forandring. Lad os gøre Kierkegaards ord til skamme.

Kiropraktorerne I spil er noget, vi vil.